

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ทัศนะของครูต่อการทำงานเครือข่ายในการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน: ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของครูต่อการทำงานเสริมสร้างทักษะชีวิตแบบองค์รวมของเยาวชน และเพื่อศึกษาทัศนะของครูต่อการทำงานเป็นเครือข่ายในการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมีนาคม – เมษายน 2550 โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูปฏิบัติหน้าที่สอนในเขตอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวนทั้งสิ้น 307 ราย

สถิติที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ที่ชื่อ SPSS For Windows XP ผลการศึกษาคครอบคลุมประเด็นหลักต่างๆ คือ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา สูงสุด สถานภาพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ในด้านบทบาทของครูในการเสริมสร้างทักษะชีวิตของเยาวชนประกอบไปด้วยการเสริมสร้างทักษะชีวิต 4 ด้าน คือ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ และด้านสังคม รวมถึงทัศนะของครูต่อการทำงานเครือข่ายในการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการฝึกกำลังเพื่อสร้างวิสัยทัศน์ร่วม ด้านความเป็นเอกภาพในการทำงาน ด้านการฟังฟังและเสริมสร้างซึ่งกันและกัน และด้านการรับรู้และพอใจผลประโยชน์ร่วมกัน โดยในแต่ละประเด็นสามารถสรุปภาพรวมได้ดังต่อไปนี้

5.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 307 ราย ผลการศึกษพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ระหว่าง 45-52 ปี มีระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี มีสถานภาพสมรสแล้ว มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท

5.2 บทบาทในการเสริมสร้างทักษะชีวิตของเยาวชนในด้านต่างๆ

บทบาทการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชนด้านสุขภาพร่างกาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระดับปฏิบัติการเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านสุขภาพร่างกายโดยภาพรวมอยู่ในระดับปฏิบัติน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.12 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับปฏิบัติการเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านสุขภาพร่างกายอยู่ที่ระดับปานกลาง

บทบาทการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชนด้านสติปัญญา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระดับปฏิบัติการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชนด้านสติปัญญาอยู่ในระดับปฏิบัติน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.28 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับปฏิบัติการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชนด้านสติปัญญาอยู่ในระดับปานกลางและมาก

บทบาทการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชนด้านอารมณ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระดับปฏิบัติการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชนด้านอารมณ์ อยู่ในระดับปฏิบัติน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.15 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับปฏิบัติมากเกือบทุกข้อ

บทบาทการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชนด้านสังคม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีบทบาทปฏิบัติการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชนด้านสังคม อยู่ในระดับปฏิบัติน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.19 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับปฏิบัติปานกลางเกือบทุกข้อ

เมื่อพิจารณาวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ ระหว่างเพศกับระดับปฏิบัติการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชนในด้านสุขภาพร่างกาย ด้านอารมณ์ และด้านสังคม เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างด้วยสถิติ (t-test) พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับปฏิบัติการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาสูงสุดกับระดับปฏิบัติการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับระดับปฏิบัติการเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านต่างๆ มีความแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านสุขภาพร่างกาย และด้านอารมณ์ ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับระดับปฏิบัติการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชนในด้านต่างๆ พบว่า มีความแตกต่างเพียงด้านเดียวคือด้านอารมณ์ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมทุกด้าน พบว่า อายุ สถานภาพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับปฏิบัติการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน โดยภาพรวม

5.3 ทัศนะของครูต่อการทำงานเครือข่ายในการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชนในด้านต่างๆ

ทัศนะของครูต่อการทำงานเครือข่ายในการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชนด้านการฝึกกำลังเพื่อสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นด้วยกับการให้มีการประสานงานกับเครือข่าย ในการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน การให้เครือข่ายได้แสดงความคิดเห็นและหาข้อสรุป ร่วม ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านความเป็นเอกภาพในการทำงาน การแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระตามความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ของครูต่อความเป็นเอกภาพในการทำงาน ได้แก่ ความเป็นเอกภาพในการทำงานในระบบเครือข่าย ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การรับเป็นเจ้าภาพในการทำงานเครือข่าย และการจัดกิจกรรมแบบแยกส่วน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยกับการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชนควรมีเจ้าภาพใหญ่ในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง เห็นด้วยว่าควรมีการจัดกิจกรรมแบบแยกส่วนภายในของสถาบันเครือข่ายเองอยู่ในระดับมาก ด้านการฟังฟังและการเสริมสร้างกันและกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยว่าเมื่อมีการดำเนินการร่วมกันในระยะหนึ่งแล้วควรมีการติดตามประเมินผล ด้านการรับรู้และความพอใจในผลประโยชน์ร่วมกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยกับการจัดลำดับความสำคัญของเครือข่ายในการออกหน้ารับหน้าที่ในการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน

สรุปภาพรวมผลการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับทัศนะต่อการทำงานเครือข่ายในการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน โดยภาพรวมเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการรับรู้และความพอใจในผลประโยชน์ร่วมกัน ด้านการฟังฟังและการเสริมสร้างกันและกัน และเมื่อพิจารณาโดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่า มีความเห็นอยู่ในระดับมาก

ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับทัศนะของครูต่อการทำงานเครือข่ายในการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชนด้านต่างๆ พบว่า มีความแตกต่างด้านเดียว คือ ด้านการรับรู้และพอใจในผลประโยชน์ร่วมกัน ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับทัศนะของครูต่อการทำงานเครือข่ายในการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชนด้านต่างๆ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน และความสัมพันธ์ระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับทัศนะของครู ต่อการทำงานเครือข่ายในการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชนด้านต่างๆ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียงด้านเดียว คือ ด้านความเป็นเอกภาพในการทำงาน

เมื่อพิจารณา โดยภาพรวม ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กับทัศนะของครูต่อการทำงานเครือข่ายในการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน

ด้านต่างๆ พบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับทัศนคติของครูต่อการทำงานเครือข่ายในการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน ด้านต่างๆ โดยภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (.001)

5.4 การศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับระดับปฏิบัติการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน

ผลการศึกษาค้นคว้าทดสอบความแตกต่าง พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อายุที่แตกต่างกันมีระดับปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ถึง 5 คู่ คือ 20-27 ปี กับ 28-35 ปี 28-35 ปี กับ 36-44 ปี 28-35 ปี กับ 45-52 ปี 28-35 ปี กับ 53-62 ปี สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน มีระดับปฏิบัติการที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียงคู่เดียว คือ โสด กับ สมรส ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติหน้าที่เสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด มีระดับปฏิบัติที่น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสแล้ว รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีระดับปฏิบัติที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ คือ รายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 10,000 บาท กับ 10,001-20,000 บาท รายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 10,000 บาท กับ 20,001-30,000 บาท รายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 10,000 บาท กับ 30,001-40,000 บาท ส่วนระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

5.5 การศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับทัศนคติต่อการทำงานเครือข่ายในการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน

ผลการศึกษาค้นคว้าทดสอบความแตกต่าง พบว่า มีความแตกต่างคือกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการทำงานเครือข่ายโดยภาพรวมแตกต่างกัน 2 คู่ คือ โสด กับ สมรส และ โสด กับ ม่าย/หย่าร้าง โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการทำงานเครือข่ายในการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน โดยภาพรวม น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสและม่าย/หย่าร้าง ส่วนอายุ ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการทำงานเครือข่ายในการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิเคราะห์เรื่อง “ทัศนะของครูต่อการทำงานเครือข่ายในการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน : ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี” ทำให้ได้ทราบว่า ครูยังมีบทบาทการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชนด้านต่างๆ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปฏิบัติมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่ปฏิบัติมากกว่า 3 ครั้งต่อสัปดาห์ เกือบทุกด้าน ทุกประเด็น ส่วนทัศนะของครูต่อการทำงานเครือข่ายในการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชนนั้น โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเช่นกัน ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิจัยดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนนทบุรี เขต 2 ควรสนับสนุนให้เครือข่าย (บ-ว-ร) มีเอกภาพในการทำงานเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน
2. ควรส่งเสริมให้เครือข่ายร่วมกันกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ร่วมกันจากจุดเล็กๆ ไปสู่จุดใหญ่ รวมทั้งควรกำหนดให้มีแผนการทำงานเครือข่ายในการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน

ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติการ

1. ครูควรเป็นตัวอย่างแก่เยาวชนในการออกกำลังกายที่ชอบและถนัด
2. ครูควรเพิ่มบทบาทการช่วยสร้างแผนผังความคิดโดยวิธีการให้เยาวชนนำความรู้ ความคิดรวบยอดที่สร้างขึ้นมานำมาอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปร่วมกัน
3. โรงเรียนควรส่งเสริมกิจกรรมปฏิบัติธรรมให้กับนักเรียน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านการจัดการปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับเยาวชน
4. ควรประสานความร่วมมือระหว่างเครือข่าย (บ-ว-ร) เพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสมแก่การสร้างทักษะชีวิตของเยาวชนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ หรือให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

1. ควรศึกษาระดับปฏิบัติการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชนให้ครอบคลุมในวงกว้าง เช่น ศึกษาในระดับภาค หรือระดับเขตพื้นที่การศึกษา
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชนระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่
3. ควรศึกษาบทบาทการให้การสนับสนุนของภาครัฐและภาคเอกชนที่มีต่อการทำงาน เครือข่ายในการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน